

2022. évi összevont éves tevékenységi jelentés Összefoglaló

Az Európai Unió Menekültügyi Ügynökségének 2022. évi összevont éves tevékenységi jelentése

**Az igazgatótanács általi elfogadás időpontja:
2023. június**

Összefoglaló

A kézirat 2023 júniusában került lezárásra.

Sem az Európai Unió Menekültügyi Ügynöksége (EUAA), sem az EUAA nevében eljáró személyek nem felelősek a jelen kiadványban foglalt információk esetleges felhasználásáért.

Luxembourg: Az Európai Unió Kiadóhivatala, 2023

PDF

ISBN 978-92-9403-351-2

doi: 10.2847/885164

BZ-05-23-200-HU-N

© Az Európai Unió Menekültügyi Ügynöksége (EUAA), 2023

Borítókép/illusztrációk: EUAA 2023

Sokszorosítása a forrás megjelölésével engedélyezett. Az EUAA szerzői joga alá nem tartozó fényképek vagy egyéb anyagok felhasználásához vagy sokszorosításához közvetlenül a szerzői jog tulajdonosától kell engedélyt kérni.

Tartalomjegyzék

I.	Szakpolitikai eredmények	4
	Az év röviden	4
	A legfontosabb eredmények	5
II.	Költségvetési és pénzügyi információk.....	9
III.	Emberi erőforrások, belső ellenőrzés és értékelések.....	10

I. Szakpolitikai eredmények

Az év röviden

A jelentéstételi év meghatározó eseménye az Oroszország által Ukrajnával szemben február 24-én, provokáció nélkül indított invázió volt, amely a második világháború vége óta a legnagyobb humanitárius válságot okozta Európában.

A Tanács [március 4-én](#) aktiválta [az átmeneti védelemről szóló irányelvet](#), amely lehetővé tette a tagállamok számára, hogy a hosszadalmasabb menekültügyi eljárás alkalmazását mellőzve gyors és hatékony védelmet nyújtsanak az ukrajnai háború elől menekülő embereknek. Erre a kivételes intézkedésre az irányelv elfogadása óta eltelt több mint 20 év óta először került sor. Az intézkedés azon a megfontoláson alapult, hogy az Ukrajnából érkező, lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek tömeges beáramlása veszélyeztetné a menekültügyi rendszer hatékonyságát, és negatív hatással lenne a védelmet kérő személyekre.

A Tanács megbízta az Európai Unió Menekültügyi Ügynökségét (EUAA), valamint az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökséget (Frontex) és az Európai Unió Bűnüldözési Együttműködési Ügynökségét (Europol), hogy nyújtson operatív támogatást a helyzet kezeléséhez segítséget kérő tagállamoknak, többek között az átmeneti védelemről szóló irányelv végrehajtása tekintetében. Az [Eurostat](#) adatai szerint 2022 végéig közel 4 millió személy részesült ideiglenes védelemben.

Június 22-én 18 uniós tagállam, valamint Liechtenstein, Norvégia és Svájc nyilatkozatot írt alá, amelyben meghatározta a migrációs nyomás alatt álló, első belépés szerinti mediterrán tagállamok támogatását célzó [önkéntes szolidaritási mechanizmus](#) működési módját. A nyilatkozat, amely elismerte, hogy az Ukrajna elleni orosz agresszió következtében fokozódtak a migrációs kihívások, jelentős előrelépést jelentett a Bizottság [új migrációs és menekültügyi paktumának keretében](#), [az Eurodac-rendeletre és az előszűrésről szóló rendeletekre vonatkozó tárgyalási megbízások](#) ugyanazon a napon való Tanács általi elfogadása mellett.

Össességében az EU+ országokba¹ 2022-ben² 996 000 menedékjog iránti kérelem érkezett, ami a 2015–2016-os menekültválság óta a legmagasabb szám. Az EU külső határaitra nehezedő migrációs nyomás nőtt, különösen a nyugat-balkáni és a Földközi-tenger középső részén húzódó útvonalak mentén³.

A [fő származási országok](#) továbbra is Szíria és Afganisztán, amelyek együttesen a 2022-ben benyújtott összes kérelem több mint negyedét (270 000) adták. Törökország 58 000 kérelemmel

¹ Az EU+ országok az Európai Unió 27 tagállamát, valamint Izlandot, Liechtensteint, Norvégiát és Svájcot foglalják magukban.

² Az [Eurostat 2023. április 13-i adatai](#) alapján. Az Izlandra vonatkozó éves adatokat a [havi adatok](#) összegének felhasználásával becsülték.

³ A [Frontex 2023. január 13-i adatai](#) szerint.

a harmadik származási ország volt, amelyet Venezuela (51 000 kérelem) és Kolumbia (43 000 kérelem) követett.

2022-ben 42 000 menedékjog iránti kérelmet nyújtottak be kísérő nélküli kiskorúak az EU+ országokban. Ezzel ez az adat az előző évhez képest háromötödével nőtt, és 2016 óta a legmagasabb szintet érte el⁴. A kérelmek csaknem felét afgánok nyújtották be, akik a szíriaiakkal együtt a kísérő nélküli kiskorúak által az EU+ országokban benyújtott összes kérelem több mint kétharmadát adták.

Az EU+ országok menekültügyi hatóságai 2022-ben mintegy 646 000 elsőfokú határozatot hoztak, ami ötödével több, mint egy évvel korábban⁵. A kérelmek száma gyorsabb ütemben nőtt, így 2022 végén 636 000 ügy várt elsőfokú határozatra, ami 2017 eleje óta a legmagasabb szám⁶. Így a másod- és felsőbb fokú ügyek számának csökkenése ellenére 2022 végén valamennyi fokot tekintve közel 899 000 menedékjog iránti kérelem várt eldöntésre, ami csaknem 20%-os növekedést jelent az egy évvel korábbi helyzethez képest⁷.

A legfontosabb eredmények

Az Ügynökség éves munkaprogramja, amelyet az igazgatótanács által 2022. szeptember 13-án elfogadott 2022-2024-es időszakra szóló egységes programozási dokumentum (EPD) ismerteti részletesen, hat tevékenységi területre bontva 87 éves célkitűzést határoz meg.

Amint az alábbi ábra mutatja, 67 célkitűzés maradéktalanul vagy csaknem megvalósult. A fennmaradó 20 célkitűzésből 13 részben teljesült, 7 pedig nem valósult meg a működési korlátok, az ukrajnai háborúból eredő prioritások megváltozása és a munkateher új megbízatás hatálybalépésével összefüggő megnövekedése miatt.

⁴ Az Eurostat 2023. április 13-i adatai alapján. Izlandra vonatkozóan nem állt rendelkezésre adat.

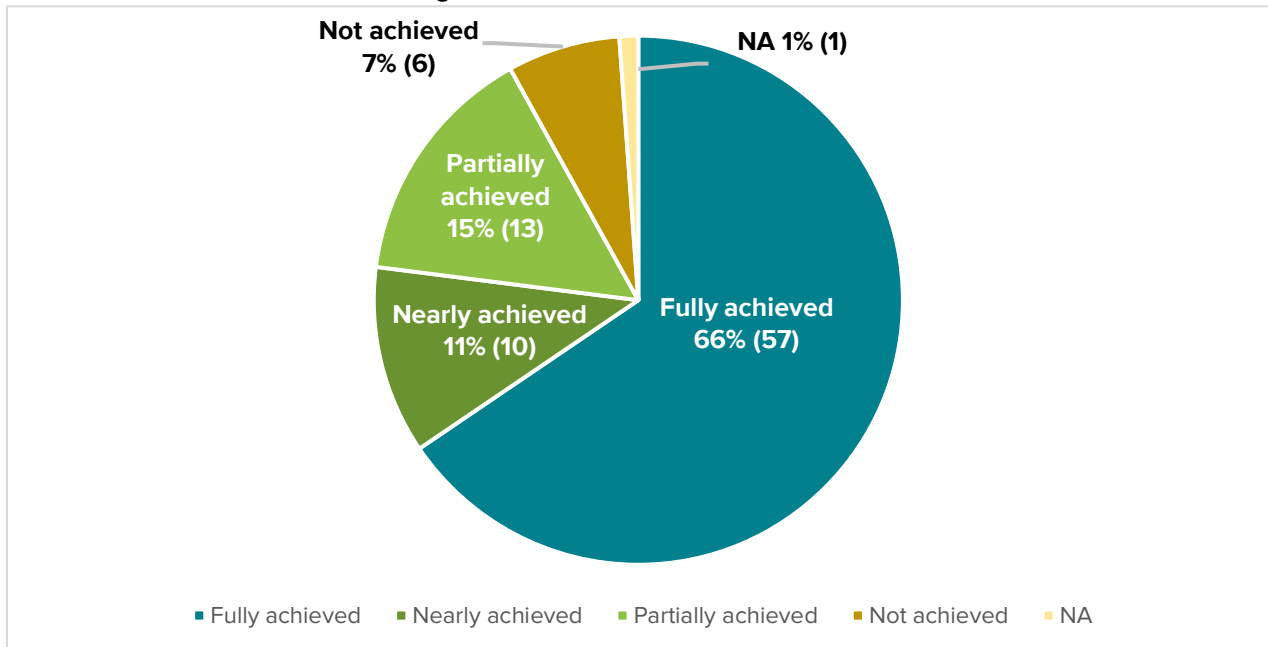
⁵ Az Eurostat 2023. április 13-i adatai alapján.

⁶ Az EUAA korai figyelmeztető és felkészültségi rendszerének előzetes adatai alapján.

⁷ Az Eurostat 2023. április 13-i adatai alapján.

1. ábra. Az éves célkitűzések kategóriákba sorolása.*

* A számadatok a következő egész számra kerekítve szerepelnek.

Not achieved 7%

Partially achieved 15% (13)

Nearly achieved 11% (10)

Fully achieved 66% (57)

NA 1% (1)

Nem teljesült 7%

Részben teljesült 15% (13)

Csaknem teljesült 11% (10)

Maradéktalanul teljesült 66% (57)

Nincs adat 1% (1)

Az éves célkitűzésekről, elérésük (vagy teljesülésük elmaradásának) okairól és a vonatkozó mutatók helyzetéről a teljes jelentésben található további információk.

Az Ukrajnai elleni katonai agresszió okozta rendkívüli helyzetben az Ügynökség belső átszervezésen ment keresztül, amely az EUAA-rendelet hatálybalépéséből eredő kibővített megbízatás teljesítéséhez volt szükséges. Az új rendeletből fakadó számos változást egy erre a célra létrehozott átmeneti program koordinálta, amelynek keretében kilenc, új feladatok és funkciók létrehozásáért felelős projekt valósult meg.

2022-ben az EUAA növelte az általa nyújtott operatív és technikai segítségnyújtás nagyságrendjét. A menekültügyi támogató csoportok bevetése céljából létrehozták a menekültügyi tartalékállományt, amely december végéig 21 tagállam több mint 300 szakértőjét tudhatta a sorai között.

Májusban az Ügynökség történetében először küldött személyzetet egy nem uniós országba, Moldovába. Az EUAA a Bizottság kérésére támogatta az ukrajnai háború elől menekülő személyeket az Európába való áttelepülés és az ideiglenes védelem iránti kérelem benyújtása során segítő önkéntes áthelyezési programot. A jelentéstételi év során az Ügynökség 14

tagállamban hajtott végre operatív terveket, így az illetékes nemzeti hatóságok kérésére további hat uniós országra⁸ terjesztette ki tevékenységét.

2022-ben az Ügynökség mintegy 48 300 nemzetközi védelem iránti kérelem nyilvántartásba vételét támogatta Cipruson, Görögországban, Olaszországban és Máltán, valamint több mint 49 000 ideiglenes védelem iránti kérelem nyilvántartásba vételét támogatta Cipruson, Görögországban, Olaszországban, Máltán és Romániában. Az EUAA továbbra is segítséget nyújtott Ciprusnak, Görögországnak és Máltának a jogállás elsőfokon történő megállapításában, mintegy 19 700 meghallgatást folytatott le, és mintegy 8 000 záró megjegyzést fogalmazott meg.

Az EUAA folytatta az európai menekültügyi tanterv bővítését, és képzést nyújtott a nemzeti közigazgatásoknak és az operatív tervek keretében bevetett személyzetnek. Az Ügynökség képzésein csaknem 9 000 fő vett részt, akik közül 160-an harmadik országok tisztviselői voltak. Emellett az Ügynökség oktatóképző tréningjein közel 600-an vettek részt.

A menekültügyi kérdésekben az EU+ országok között folytatott gyakorlati együttműködést az EUAA tematikus hálózatainak keretében megvalósított tevékenységek és termékek széles köre támogatta.

Közel 3000 oldalnyi származási országra vonatkozó tájékoztatást nyújtó termék készült, és több mint 1000 egyedi orvosi kérelmet kezeltünk és tettünk online elérhetővé a származási országhoz kapcsolódó egészségügyi információkkal foglalkozó korlátozott hozzáférésű internetes portálon. Kiadtunk egy új, Szomáliára vonatkozó ország szintű iránymutatást, és frissítettük az Afganisztánra és Irakra vonatkozó ország szintű iránymutatásokat. Az Ügynökség – az Ukrajna elleni orosz invázió és az új ország szintű műveletek elindításának következtében is – még több helyzetelemzést készített, valamint folytatta az operatív szabványok, mutatók, iránymutatások és bevált gyakorlatok kidolgozását, terjesztését és népszerűsítését.

2022-ben példátlan számú, 576 bírósági és törvényszéki tag vett részt az EUAA nemzetközi védelmet érintő speciális témákkal kapcsolatos igazságügyi támogatási tevékenységeiben. Valamennyi tevékenység megszervezésére az EUAA igazságügyi szakértői állományának aktív támogatásával került sor, amely harmadával nőtt, és 2022-ben összesen 99 tagot számlált.

Az EUAA konzultációs fóruma 2022 júniusában újjáalakult, az EUAA-rendeletből eredő új szabálykészlettel. A civil társadalom és más érintett szervezetek részvételi szándék kifejezésére való felhívását követően december végére az újonnan létrehozott fórum több mint 100 tagot számlált.

Az EUAA továbbra is erőteljesen részt vett a KEMR külső dimenziójában. Az isztambuli áttelepítéstámogató központ 13 kiválasztási és 3 kivándorlást előkészítő küldetés révén 6 EU+ országból 2 585 személyt támogatott. Ezenfelül 2022-ben a központ első alkalommal nyújtott segítséget a menekültek orvosi vizsgálatának egy EU+ ország (Svájc) nevében történő

⁸ Az Ügynökség Ausztriában, Bulgáriában, Csehországban, Hollandiában, Romániában és Szlovéniában 2022-ben kezdte meg működését, míg Belgium, Ciprus, Görögország, Lettország, Litvánia, Málta, Olaszország és Spanyolország számára már korábban is nyújtott operatív és technikai segítséget.

elvégzéséhez. Az EUAA megerősítette továbbá a török migrációkezelési elnökség számára általa nyújtott kapacitásépítési támogatást.

Az Ügynökség intézményi kapacitásépítés, képzés és az Albániában, Bosznia-Hercegovinában, Koszovóban⁹, Montenegróban, Észak-Macedóniában és Szerbiában az alapvető menekültügyi eljárásokkal kapcsolatban biztosított munkahelyi tanácsadás (coaching) révén támogatta a nyugat-balkáni országokat. Folytatódott az EUAA–Egyiptom ütemterv végrehajtása, és a gyakorlati szakemberek hálózatának létrehozása céljából Niger és valamennyi észak-afrikai ország bevonásával támogató tevékenységek szervezésére került sor.

Az új megbízatás hatálybalépését követő átszervezést az Ügynökség belső ellenőrzési rendszere támogatta. Az EUAA javította az operatív tevékenységek, valamint a pénzügyi források és humán erőforrások növekedéséből eredő kockázatok azonosítására, rangsorolására és kezelésére való képességét.

A korábbi évek pozitív tendenciáját folytatva az Ügynökség 2022-ben tovább csökkentette a késedelmes kifizetések arányát, valamint a kivételek és a meg nem felelések számának és értékének a teljes költségvetéséhez viszonyított arányát. Az Európai Számvevőszék által az előző években tett 15 fennmaradó észrevételből 10-et lezártak, 4-et pedig a szervezeten belül teljesítettnek minősítettek.

⁹ Ez a megnevezés nem érinti a státusszal kapcsolatos álláspontokat, továbbá összhangban van az 1244 (1999) ENSZ BT-határozattal és a Nemzetközi Bíróságnak a koszovói függetlenségi nyilatkozatról szóló véleményével.

II. Költségvetési és pénzügyi információk

Az EUAA 2022. évi költségvetését az igazgatótanács eredetileg 2021. október 25-én fogadta el a 2022–2024-es időszakra szóló egységes programozási dokumentum részeként.

Miután 2021. november 24-én elfogadták az EU 2022-es pénzügyi évre vonatkozó általános költségvetését, az igazgatótanács 2021. december 20-án elfogadta a 2022–2024-es időszakra szóló egységes programozási dokumentum 1. módosítását, amely 380 000 EUR-val növelte az Ügynökség költségvetését, amely így 171,78 millió EUR-ra emelkedett.

Ezt követően az igazgatótanács két költségvetés-módosítást fogadott el.

Az első, 2022. szeptember 13-i módosítás a következő elemeket tartalmazta:

- a kötelezettségvállalási előirányzatokban 12 millió EUR, a kifizetési előirányzatokban pedig 6 millió EUR összegű további uniós támogatás az ukrajnai orosz invázió nyomán megnövekedett igények kielégítésére;
- Dánia önkéntes hozzájárulásának második részlete az Egyiptommal való együttműködés ütemtervének végrehajtásához, amely 94 063 EUR-nak (700 000 DKK) felel meg;
- a Bizottsággal az előcsatlakozási támogatási eszköz III. szakasza keretében aláírt hozzájárulási megállapodás első előfinanszírozása, 2 968 129 EUR összegben.

A második, 2022. november 29-i módosítás 12 millió EUR-val csökkentette a kifizetési előirányzatokat, mivel egyes operatív tervek végrehajtása, a szakértők kirendelése és a tolmácsolási szolgáltatások számlázása terén előre nem látható késedelmek merültek fel.

Ennek eredményeként a végleges módosított 2022. évi költségvetés 168 842 192 EUR lett.

Bevételek 2022-ben

2022-ben a fő bevételi forrást az uniós hozzájárulás jelentette.

A külső címzett bevételek 2022-ben a következőkből álltak:

- a társult országok, nevezetesen Norvégia, Svájc és Liechtenstein hozzájárulásai;
- a Bizottsággal aláírt támogatási megállapodásból és hozzájárulási megállapodásból származó hozzájárulás;
- a tagállamok közvetlen önkéntes hozzájárulásai az EUAA észak-afrikai és nigeri regionális kísérleti projektjéhez, valamint az Egyiptommal való együttműködés ütemtervéhez.

A költségvetés általános végrehajtása (valamennyi forrás)

2022-ben az Ügynökség a kötelezettségvállalási előirányzatok 96%-át hajtotta végre, így meghaladta az irányítás nyomán követését célzó vonatkozó mutató 95%-os célértékét, és a kifizetési előirányzatok 90%-át hajtotta végre, ami összhangban van a megfelelő célértékkel.

III. Emberi erőforrások, belső ellenőrzés és értékelések

Emberi erőforrások

Az EUAA 90 rövid távú (kétéves) szerződéses alkalmazotti álláshelyet kapott az ukrajnai háború hatásaival összefüggő, egyre növekvő operatív feladatok ellátásának támogatása érdekében.

A létszámterv, azaz a költségvetés keretein belül engedélyezett ideiglenes álláshelyek besorolási fokozat és besorolási csoport szerinti listája viszonylag stabil maradt. A 2021-es évhez képest az Ügynökség öt további álláshelyet kapott, így az engedélyezett ideiglenes alkalmazotti álláshelyek száma 371-re emelkedett. A létszámterv kihasználtsági aránya az év végén 90% volt.

A teljes éves fluktuációs ráta, azaz az Ügynökséget 2022-ben elhagyó alkalmazottak (beleértve a rövid távú operatív szerződéses alkalmazottakat, a projektek keretében finanszírozott szerződéses alkalmazottakat és a kirendelt nemzeti szakértőket) százalékos aránya 12%-ot tett ki, szemben a 2021-es 6,6%-kal. Az Ügynökség vizsgálja a magas fluktuáció okait, amely több tényezőre vezethető vissza, többek között a szerződések rövid időtartamára, az EUAA székhelyének földrajzi elhelyezkedésére és a versengő munkaerőpiacra.

Belsőkontroll-rendszerek

Az igazgatótanács 2018. december 21-én fogadta el az Ügynökség belsőkontroll-keretrendszerét, amely a COSO¹⁰ 2013-as „Belső ellenőrzés – integrált keretrendszer” szabványán alapul. 2022-ben az Ügynökség 17 belső ellenőrzési alapelvét eredményesként (hét) vagy teljes mértékben eredményesként (tíz) értékelte. Ez azt jelenti, hogy valamennyi alapelv jelen van és működik, ugyanakkor továbbra is fennállnak mérsékelt vagy kisebb hiányosságok, amelyek bizonyos javítást tesznek szükségessé.

Ellenőrzések

2022-ben a **Bizottság Belső Ellenőrzési Szolgálat (IAS)** több szervezeti egységet érintő ellenőrzést végzett, amelynek keretében a Belügyi Főigazgatóság és a decentralizált uniós ügynökségek közötti koordinációt vizsgálta és tényfeltáró vizsgálatot végzett az EUAA-nál is.

Az **Európai Számvevőszék** 2022-ben nem tett új észrevételeket a 2021-es pénzügyi évről vonatkozó ellenőrzési jelentésében.

¹⁰ A Treadway-bizottság támogató szervezeteinek bizottsága.

Értékelések

Az EUAA a jelentős kiadásokkal járó programok és tevékenységek tekintetében belső vagy külső félidős és utólagos értékeléseket végez. 2022-ben tizennégy értékelést zártunk le, ami az elmúlt nyolc évben a legmagasabb szám.

Az egyes értékelő jelentések elemzését követően az Ügynökség vezetése válaszadási tervet fogad el az értékelők által megfogalmazott ajánlások kezelése tekintetében.

2022 végén az EUAA 18 különböző értékelés nyomán megfogalmazott ajánlások végrehajtásán munkálkodott.

Publications Office
of the European Union

